

Poltekarantænen – de vigtigste kvadratmeter

Bjørn Lorenzen, Chefkonsulent, Svinefagdyrlæge, LFG
Gunner Sørensen, Chefforsker, SEGES Innovation

Kongres 2025

SEGES
INNOVATION

Vi skal høre om planlægning i dag

- Hvorfor er det fornuftigt at have en karantænestald?
- Hvordan skal poltene fodres?
- Hvordan skal karantæne/poltestalden indrettes og bruges?
- Gode løsninger på disse udfordringer er vigtigt for at opnå succes i soholdet

Karantænerum er OGSÅ en poltestald

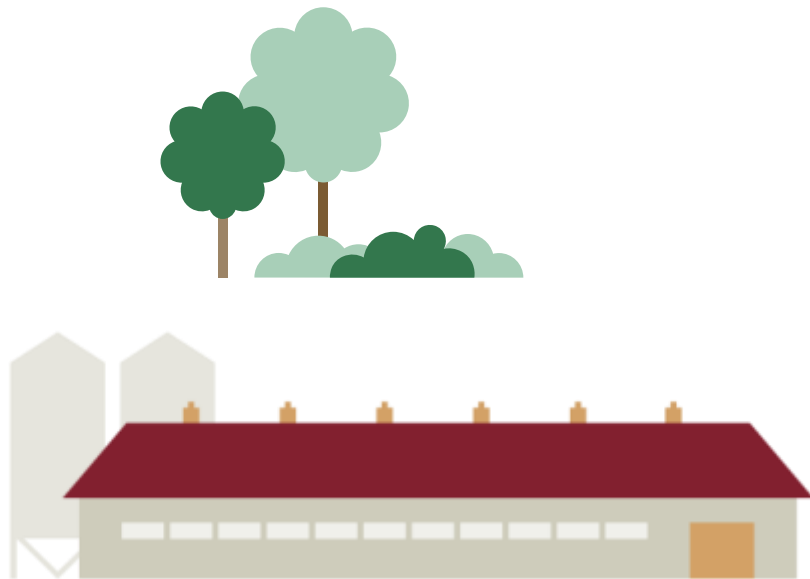
A. Effektivt beskyttelse mod SPF-sygdomme i soholdet

B. Ensartede polte med styr på:

- 1. Antal og alder**
- 2. Afgangsvægt og rygspæktykkelse**

Karantænerum og PRRS-frie kommuner

FRIT OMRÅDE

Indkøb af avlsdyr fra positiv kommune

Denne flanke kan og skal
effektivt dækkes

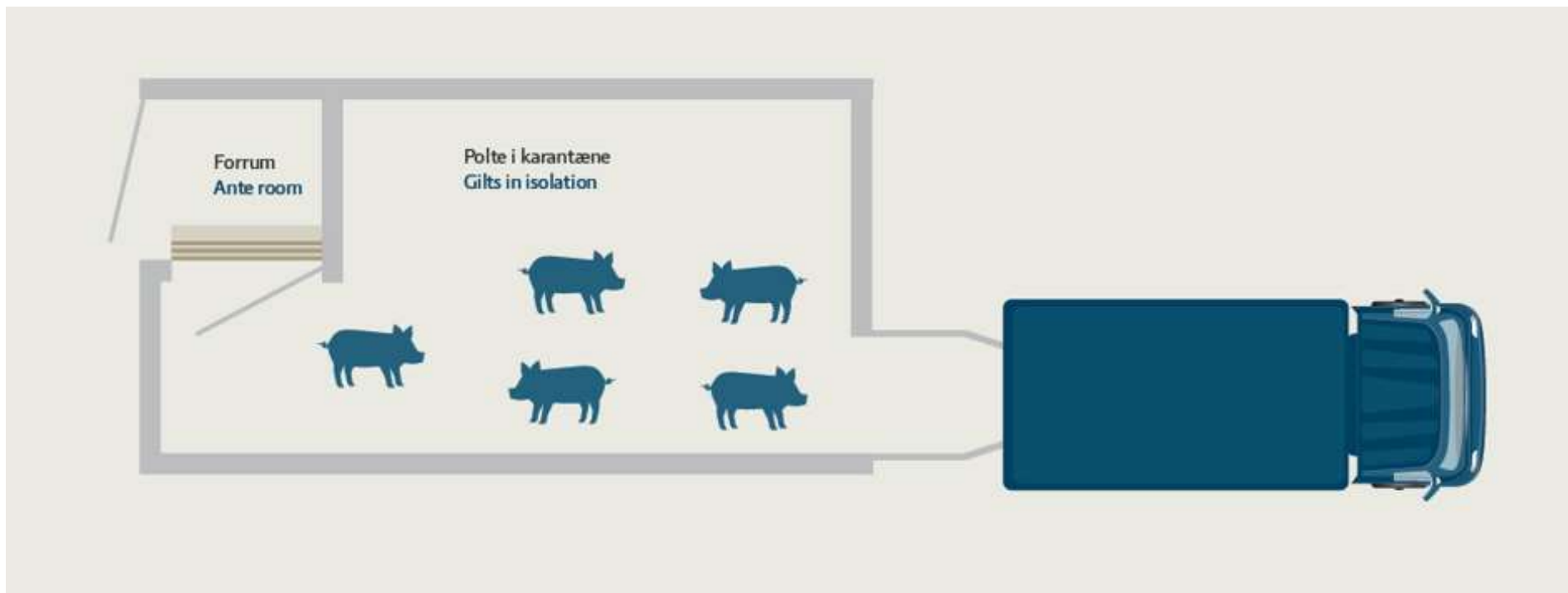

Karantænen er et sundhedsmæssigt selvstændigt besætningsområde med samme sundhedsstatus som modtagerbesætningen

Egen rampe og eget forrum

Håndvask og skift af tøj og støvler

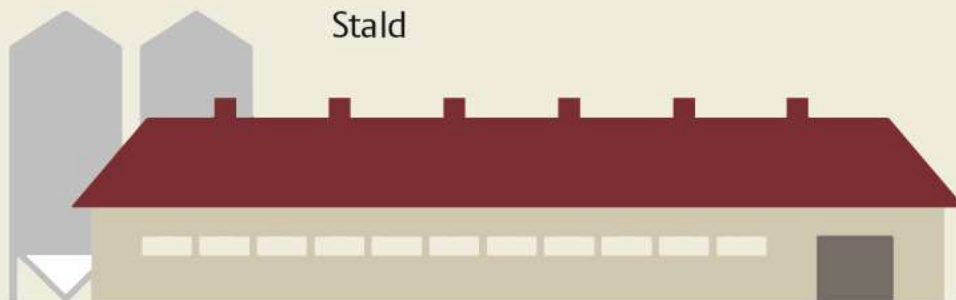
Ingen karantænetid

Stald og karantænerum

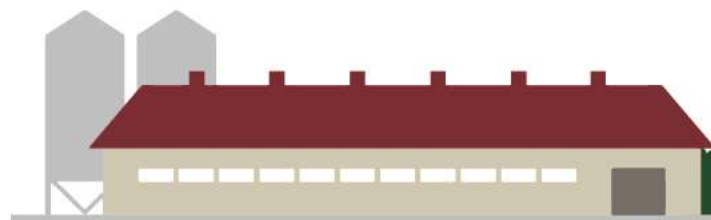
Stald

Karantænerum

Stald

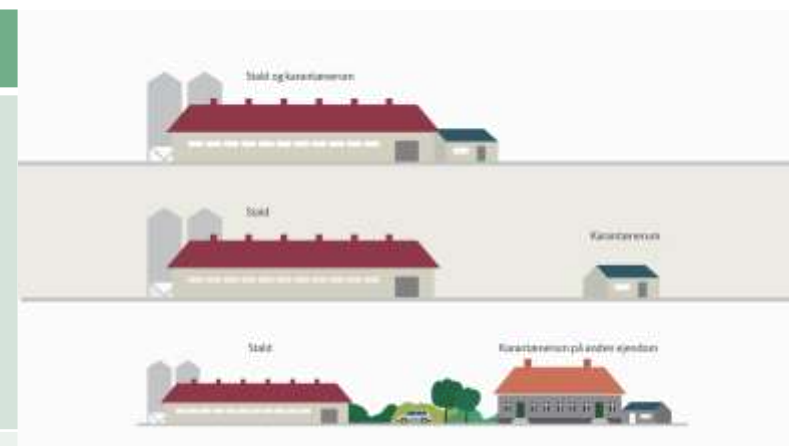

Karantænerum på anden ejendom

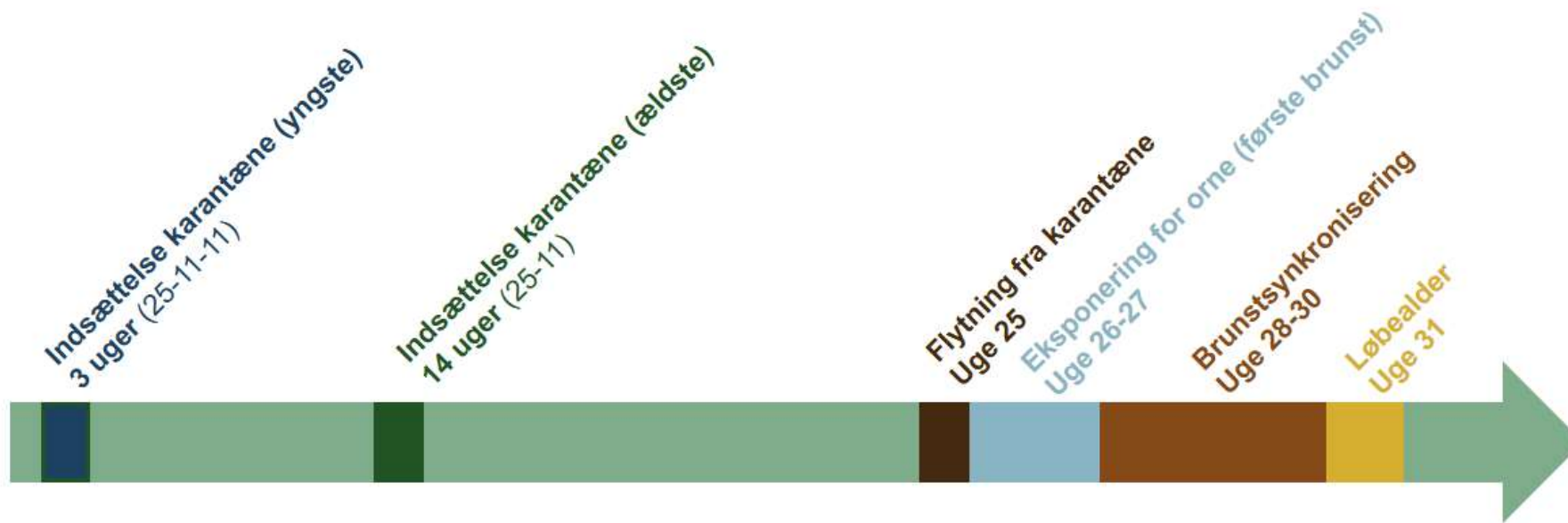
Hvor skal karantænen placeres?

	Tæt på søerne	Langt fra søerne
Fordel	Logistik - Medarbejdere - Flytning af polte - Foder - Management	Ingen risiko for smitte til søerne
Ulempe	Manglende adskillelse => risiko for smitte til søerne	Nabosogn => risiko for områdesmitte Logistik - Medarbejdere - Flytning af polte - Foder - Management

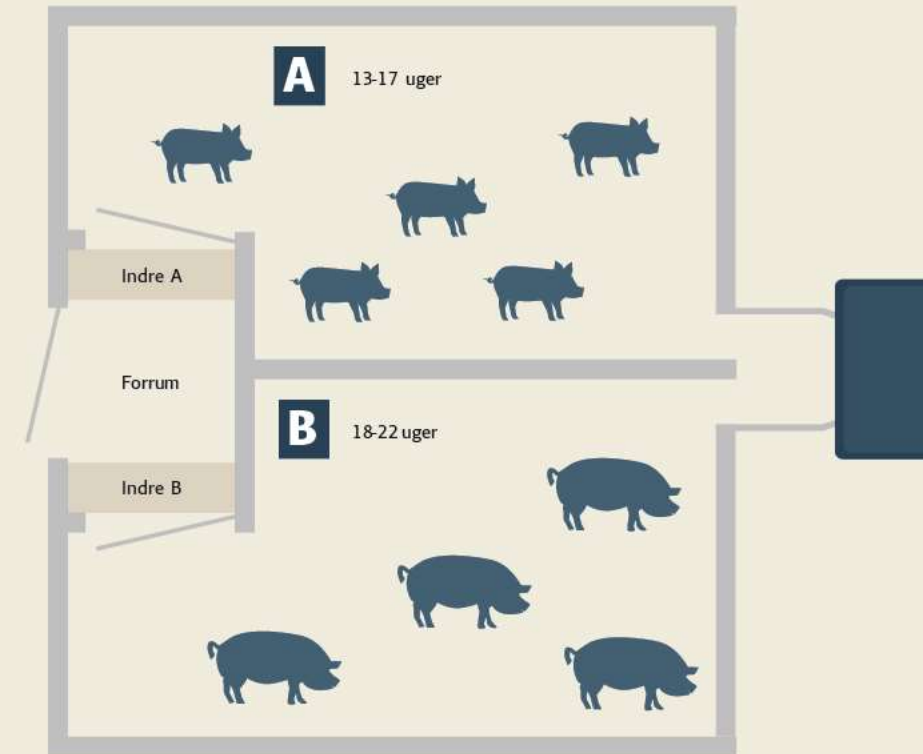
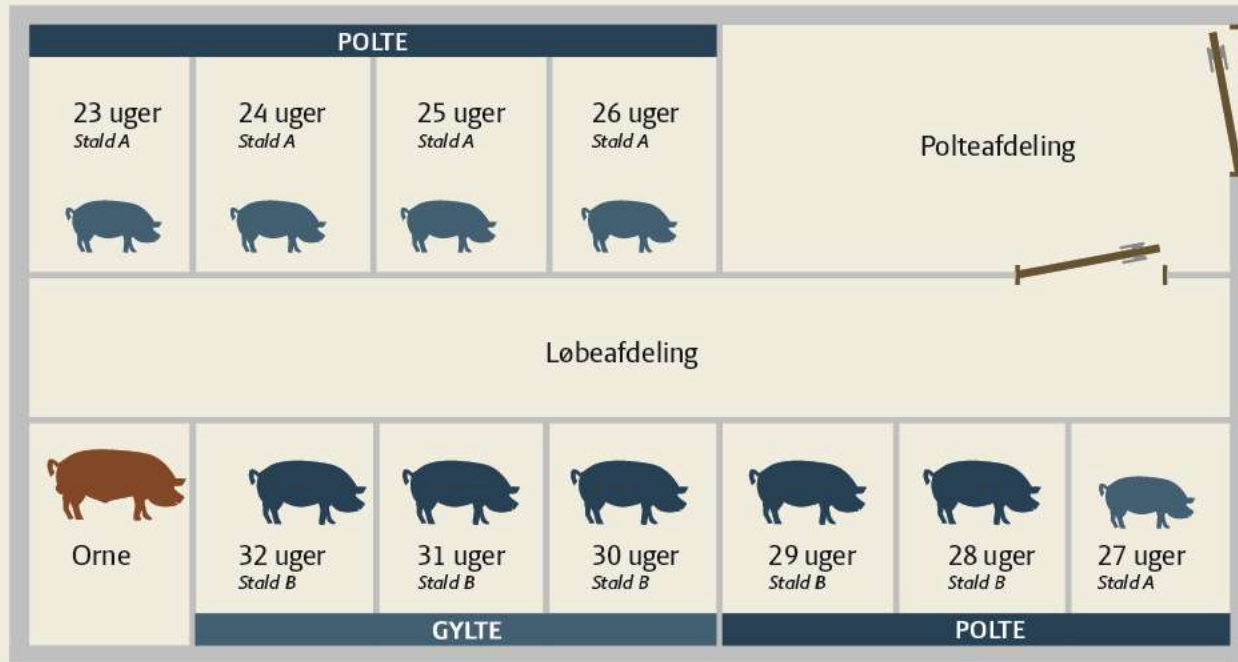
Udfordringerne ved karantænerum

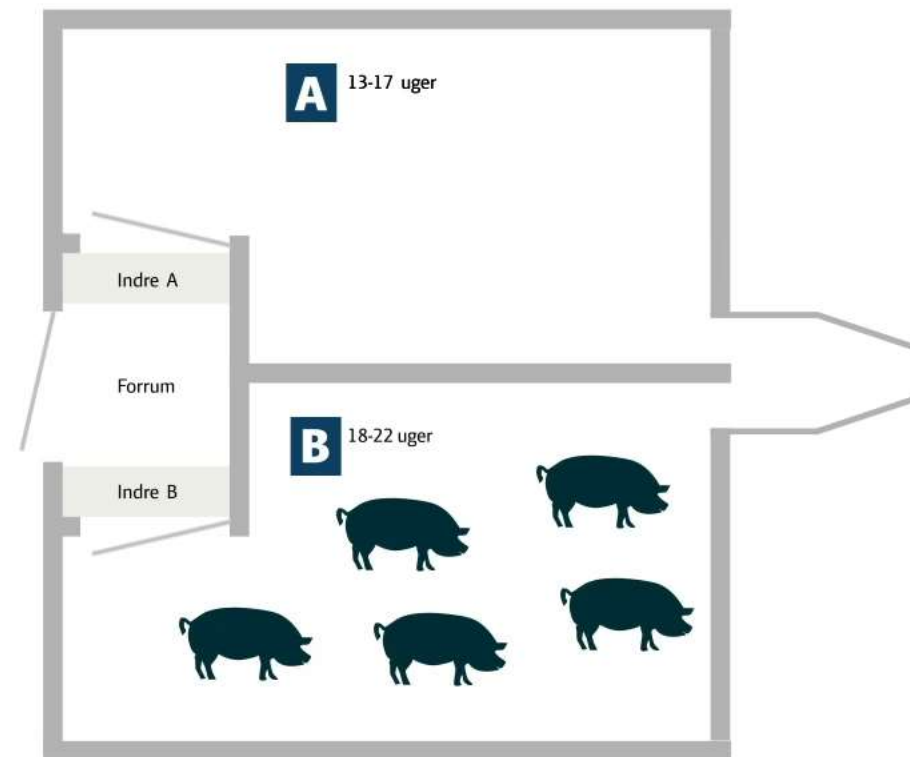
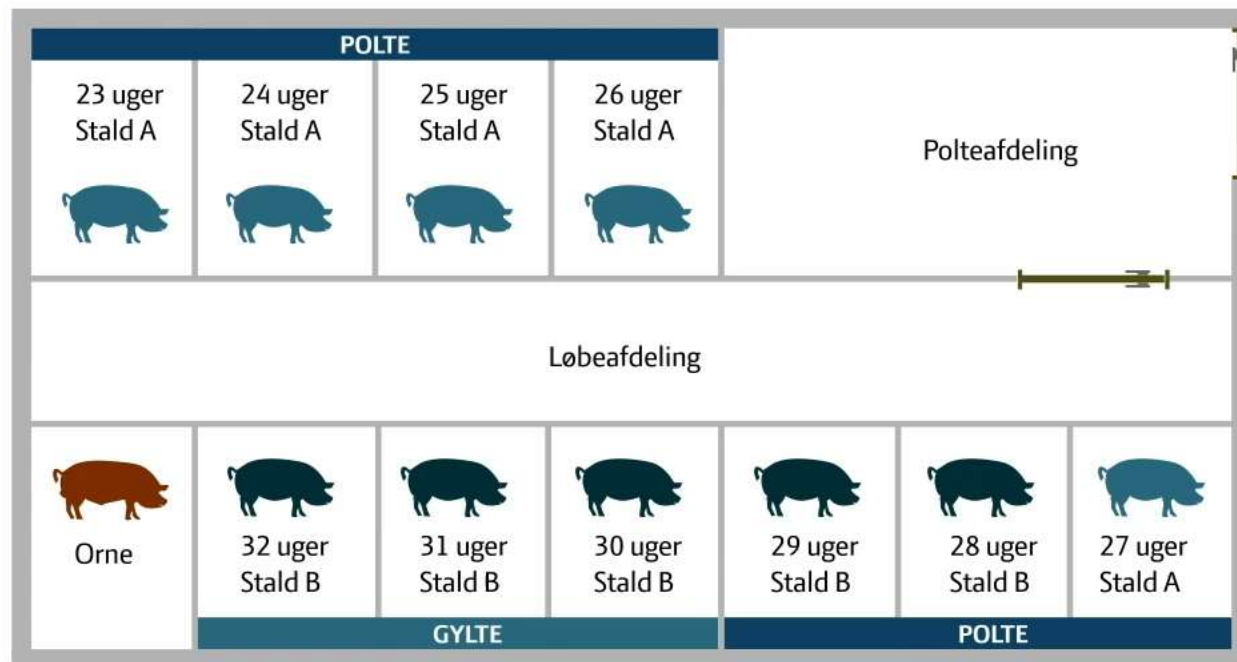
- Aldersspredning ved indsættelse (hvor gamle skal mine polte være)
- Fodring med flere blandinger
- Staldudnyttelse – mange dyr kræver meget plads ved flytning
- Vaccination mod PRRS

Dobbelt 10'er

Fri for Mycoplasma: Indkøb hver 5. uge
Alder 13-17 uger

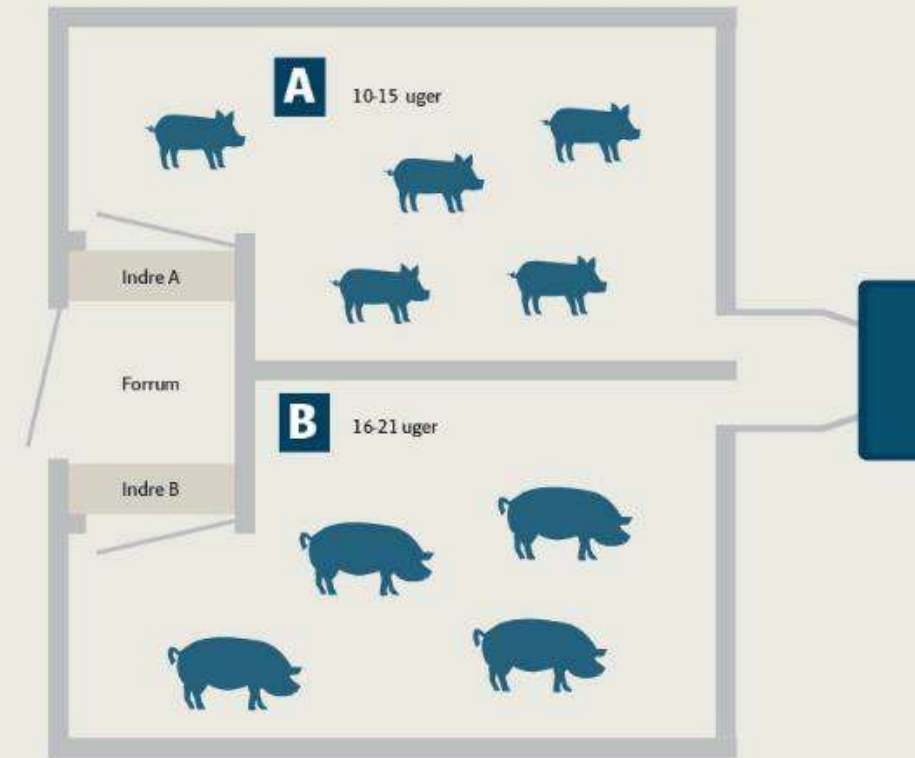
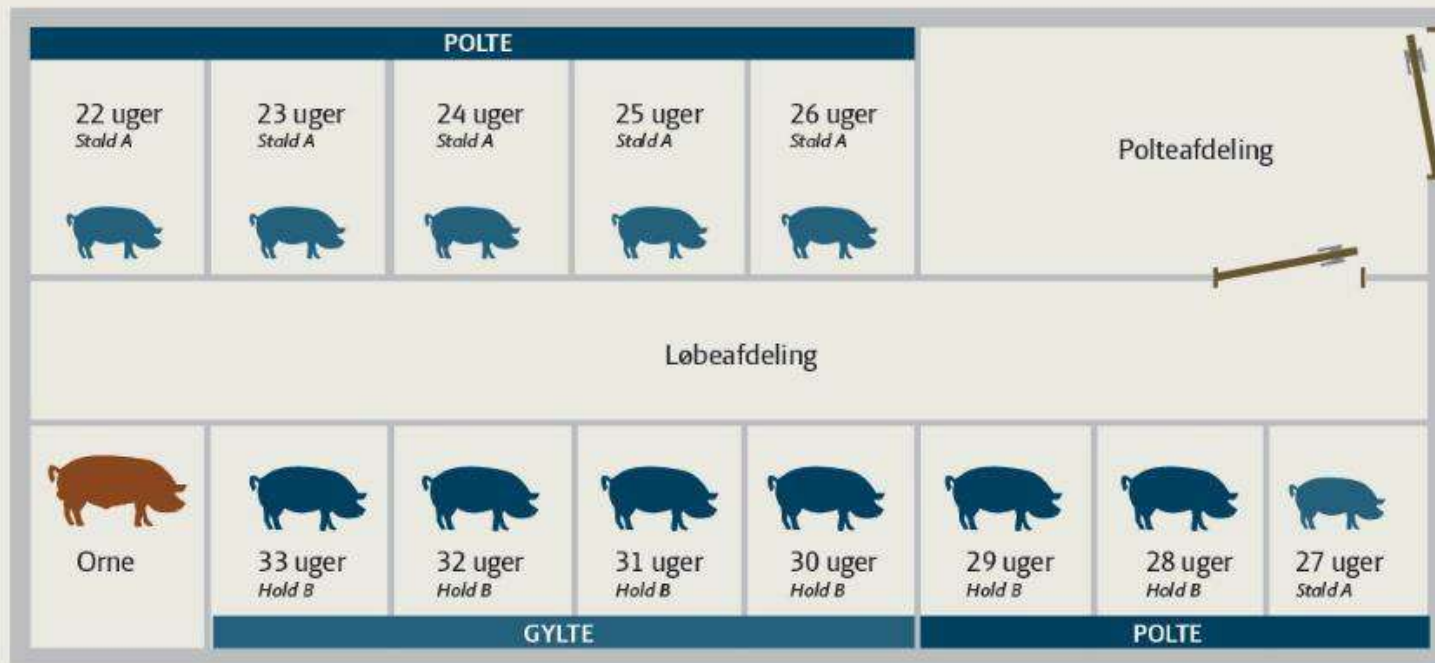

Dobbelt 12'er

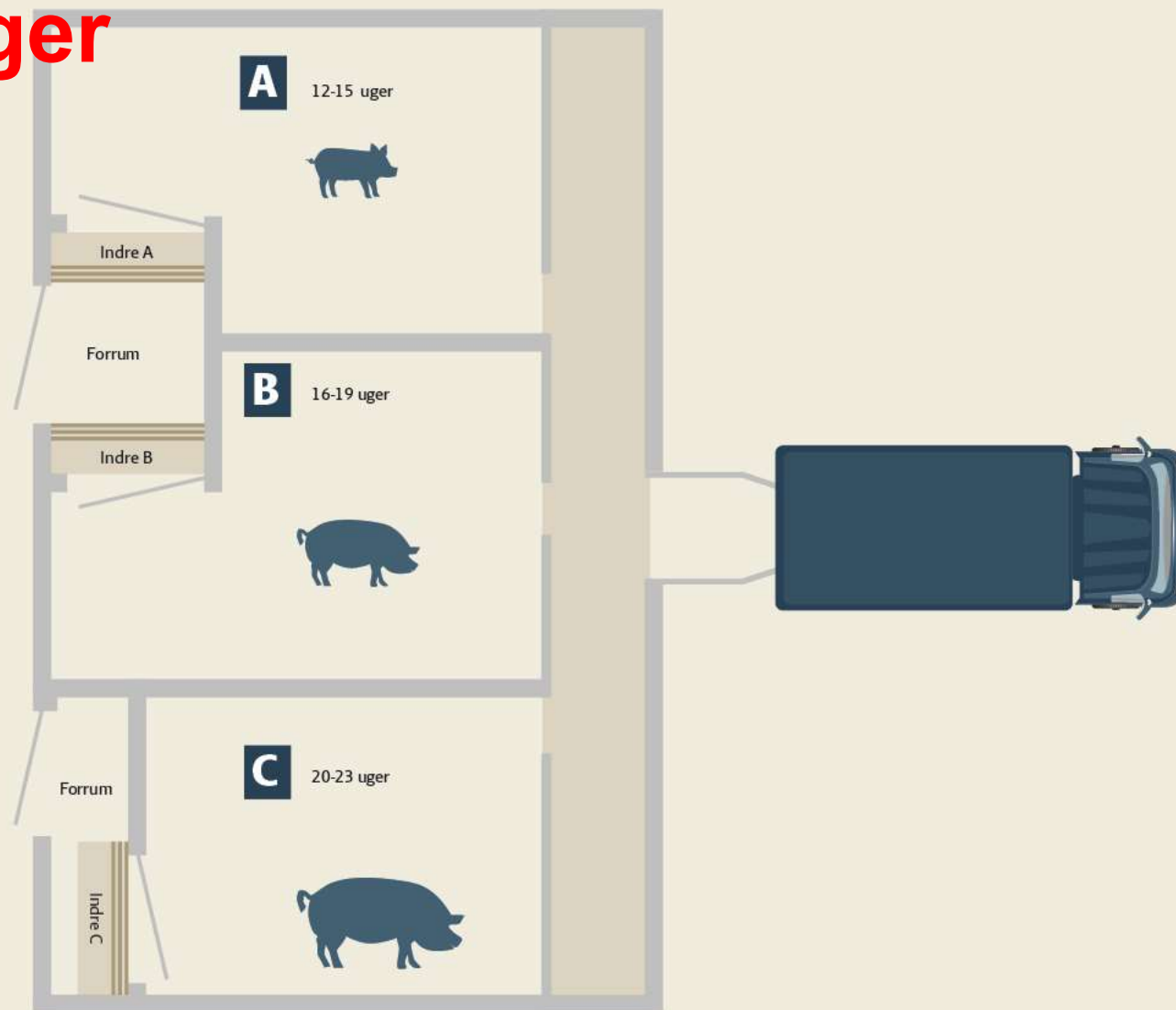
PRRS: Indkøbe polte hver 6. uge

Alder: 10 - 15 uger

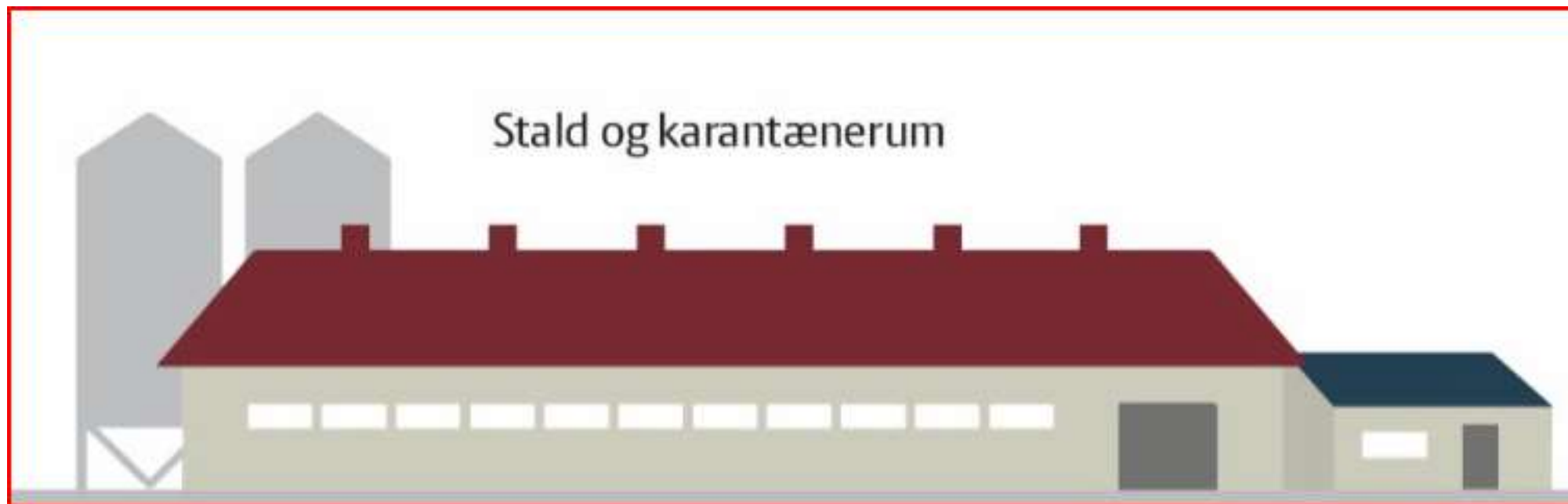

Triple 12'er. Indkøb hver 4. uge

Alder 12–15 uger

Brug karantænerum, når du køber polte

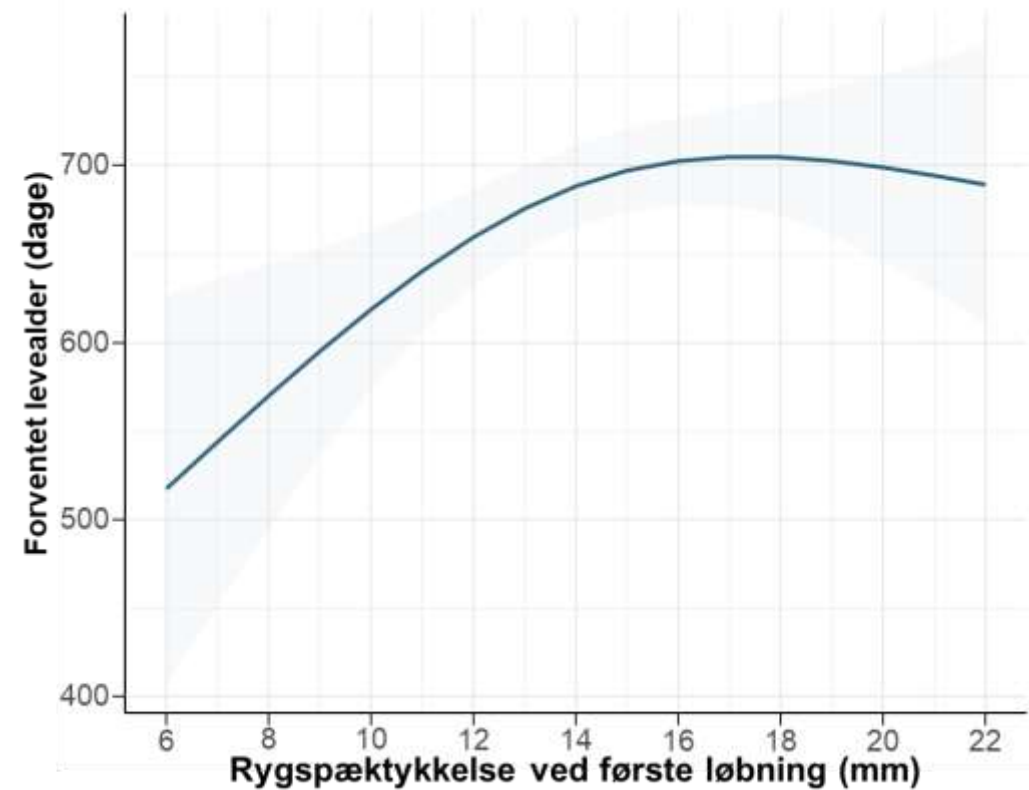
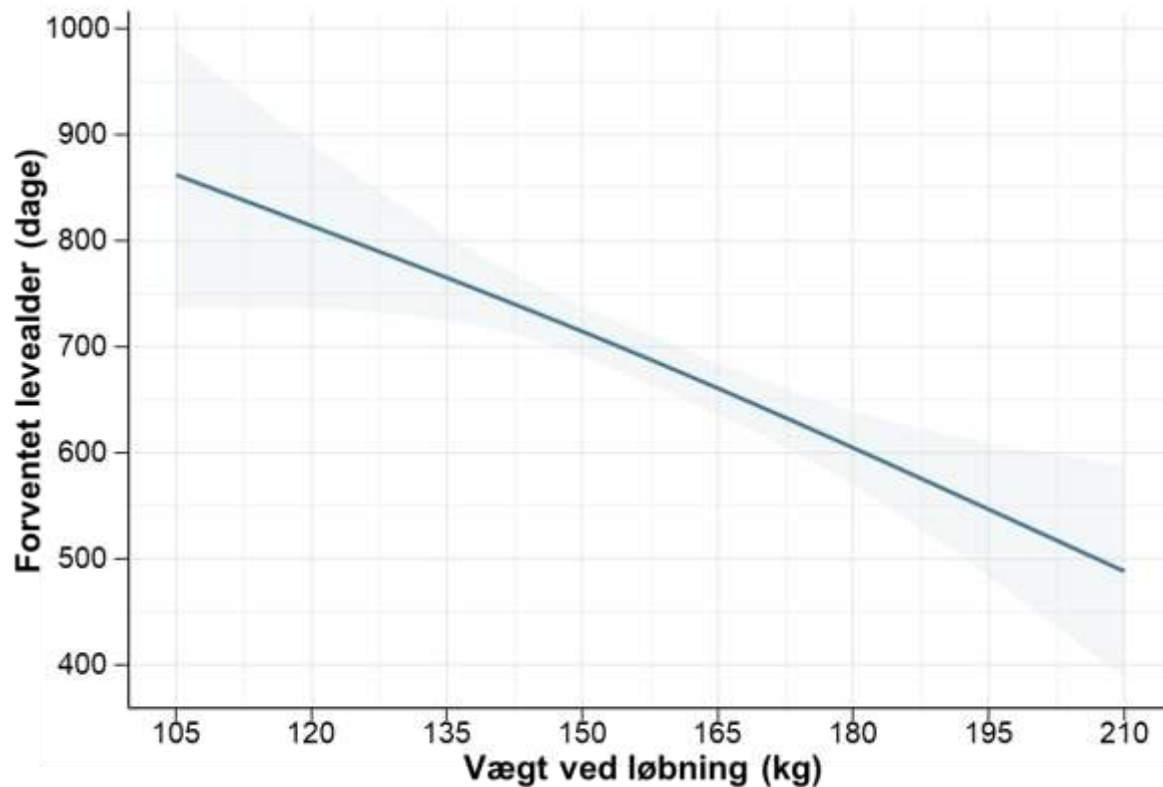

Vi skal høre om planlægning i dag

- Hvorfor er det fornuftigt at have en karantænestald?
- Hvordan skal poltene fodres?
- Hvordan skal karantæne/poltestalden indrettes og bruges?
- Gode løsninger på disse udfordringer er vigtigt for at opnå succes i soholdet

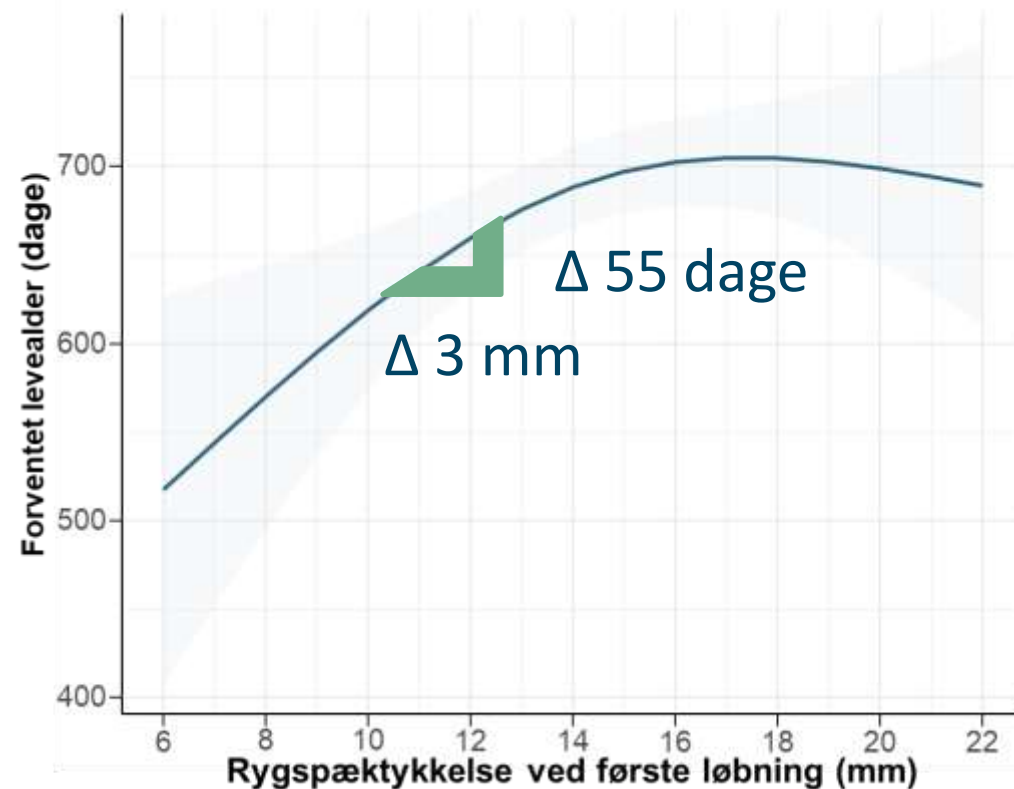
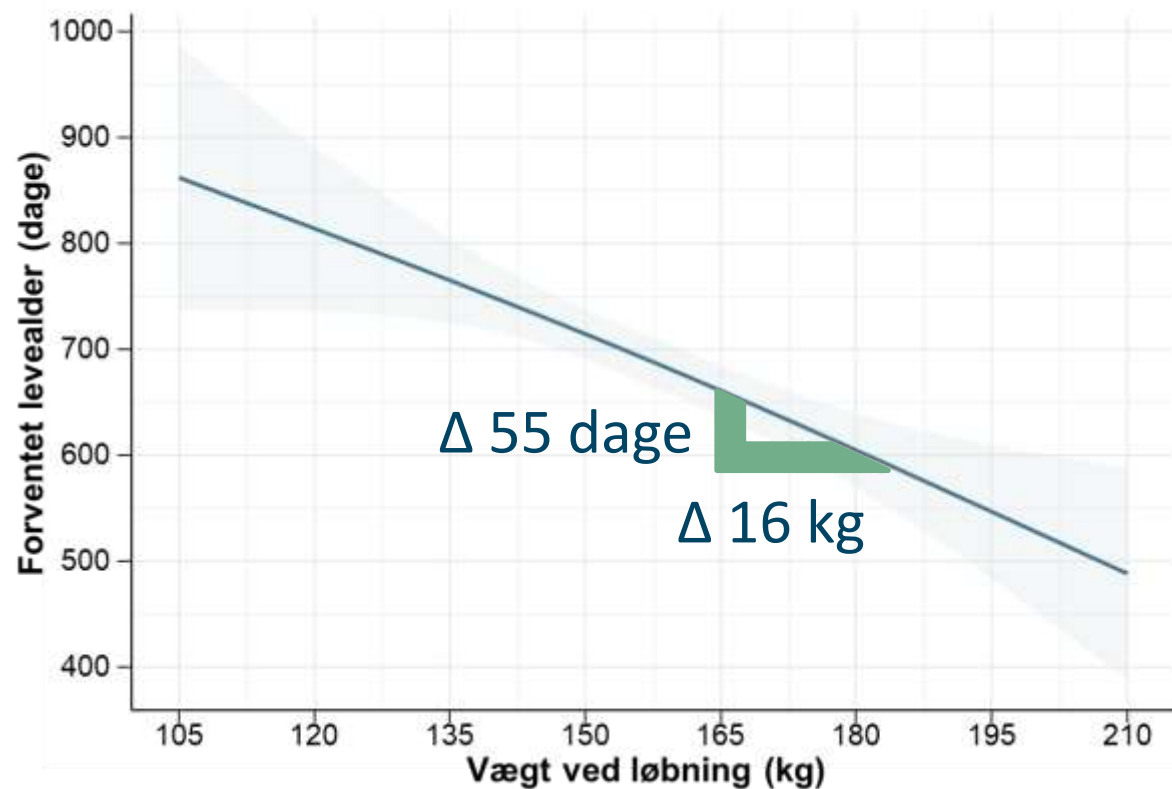
Løbning ved rette vægt og rygspæktykkelse

Sikrer fokus på den langtidsholdbare so

Løbning ved rette vægt og rygspæktykkelse frem for alder

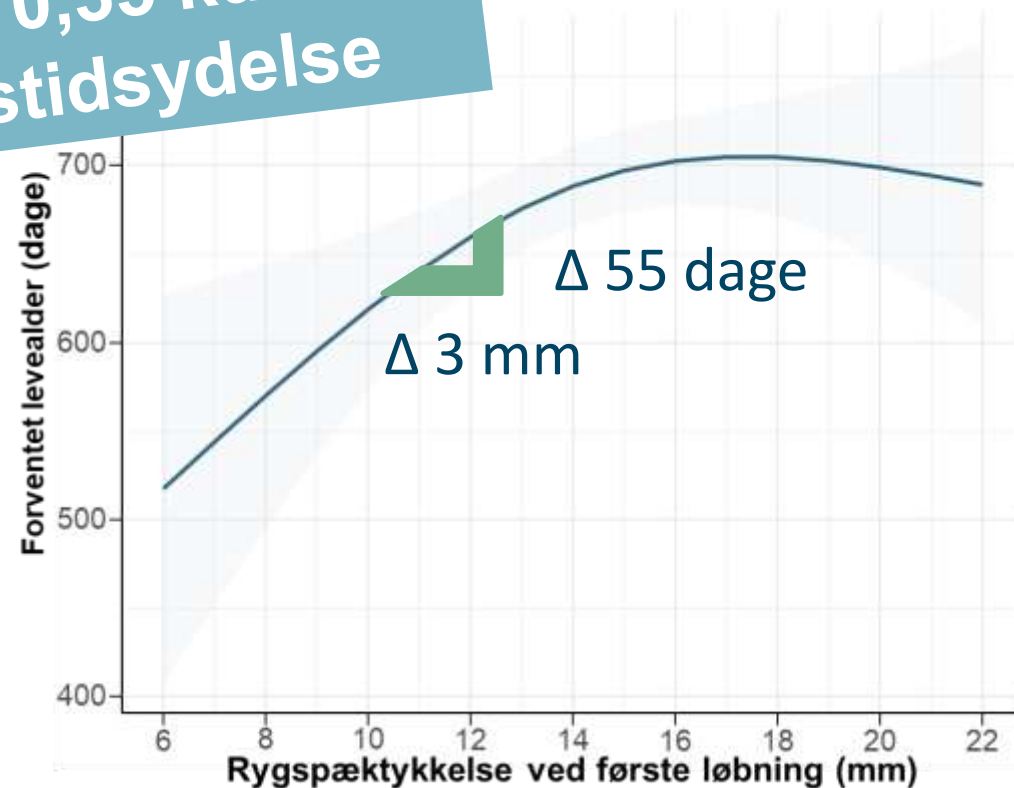
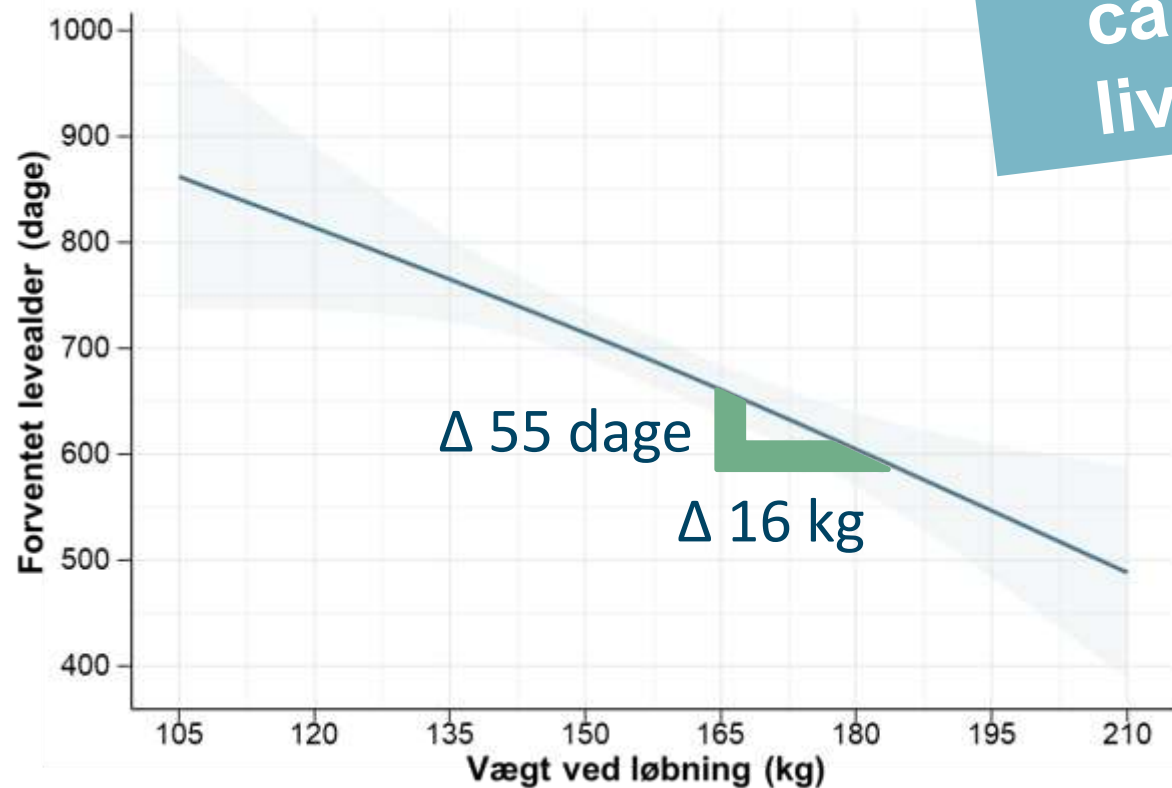
Sikrer fokus på den langtidsholdbare so

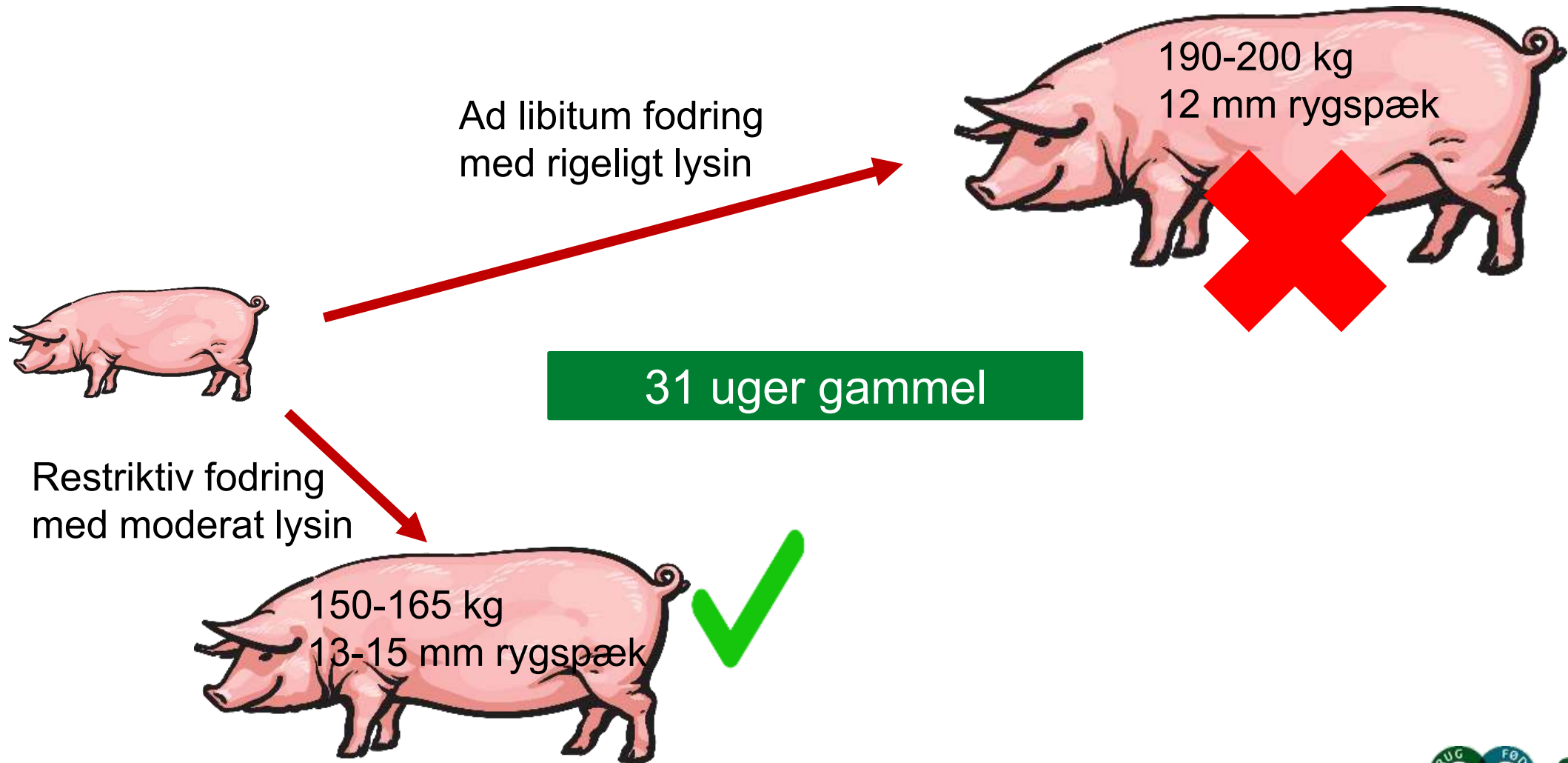
Løbning ved rette vægt og rygspæktykkelse frem for alder

Sikrer fokus på den langtidsholdbare so

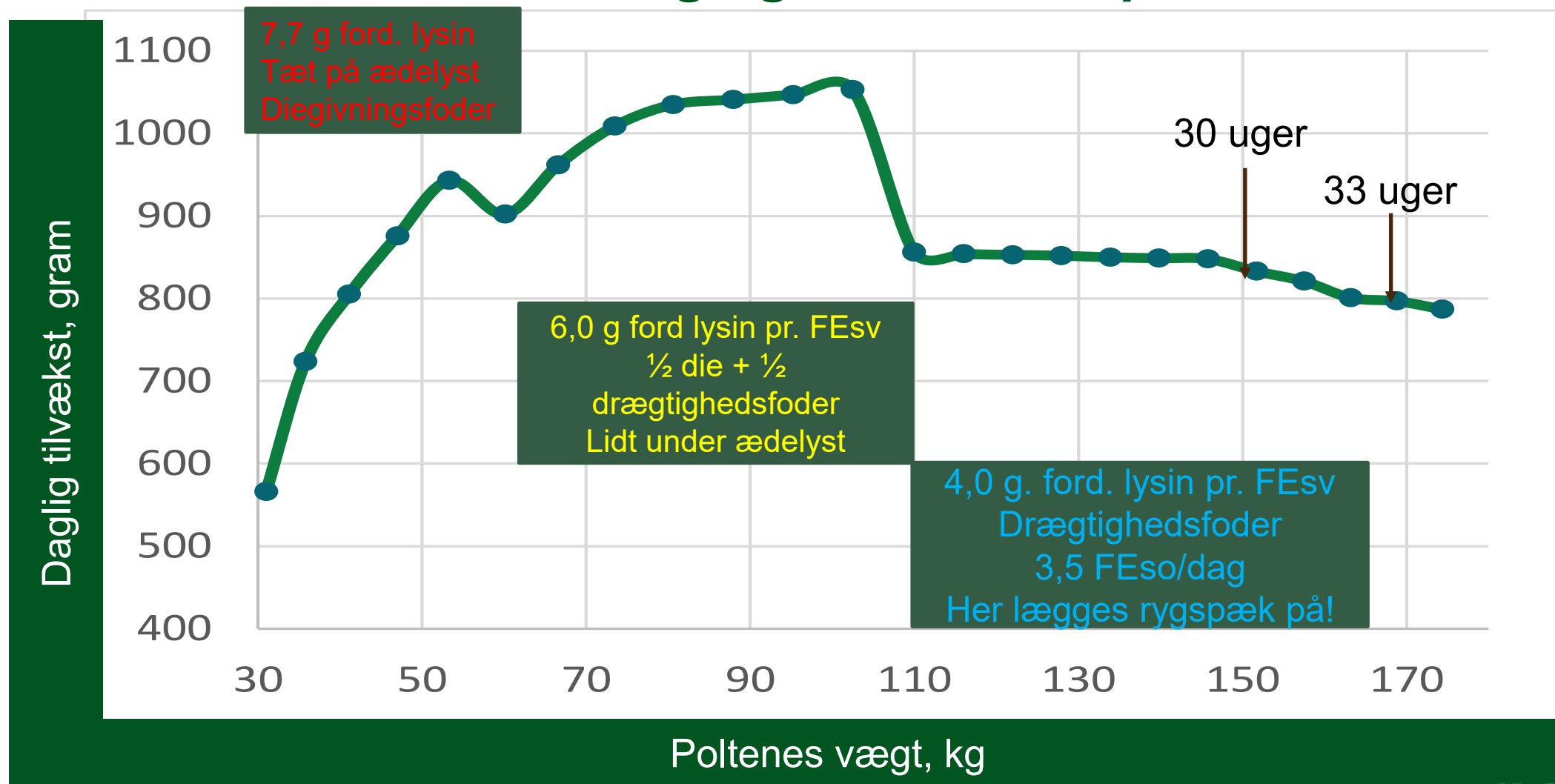
55 dage svarer til
ca. 0,35 kuld i
livstidsydelse

Udfordringen med moderne genetik

Foderkurve, foderblanding og tilvækst for polte

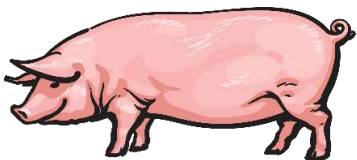

Anbefaling

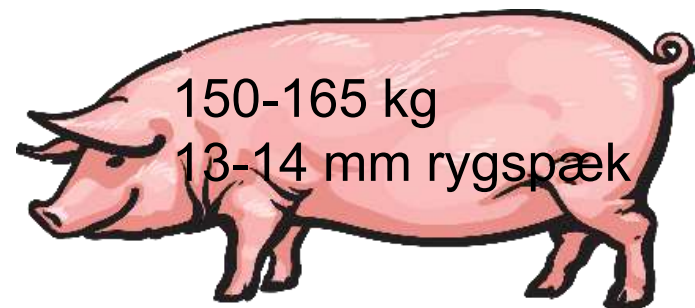
85-90 % af ad libitum to gange dagligt

Fasefodring med 3 blandinger = moderat
underforsyning med lysin

Fedning med 4,0 g f. lysin pr. FEso fra 110 kg
- med 3,5 FEso pr. dag

31 uger gammel

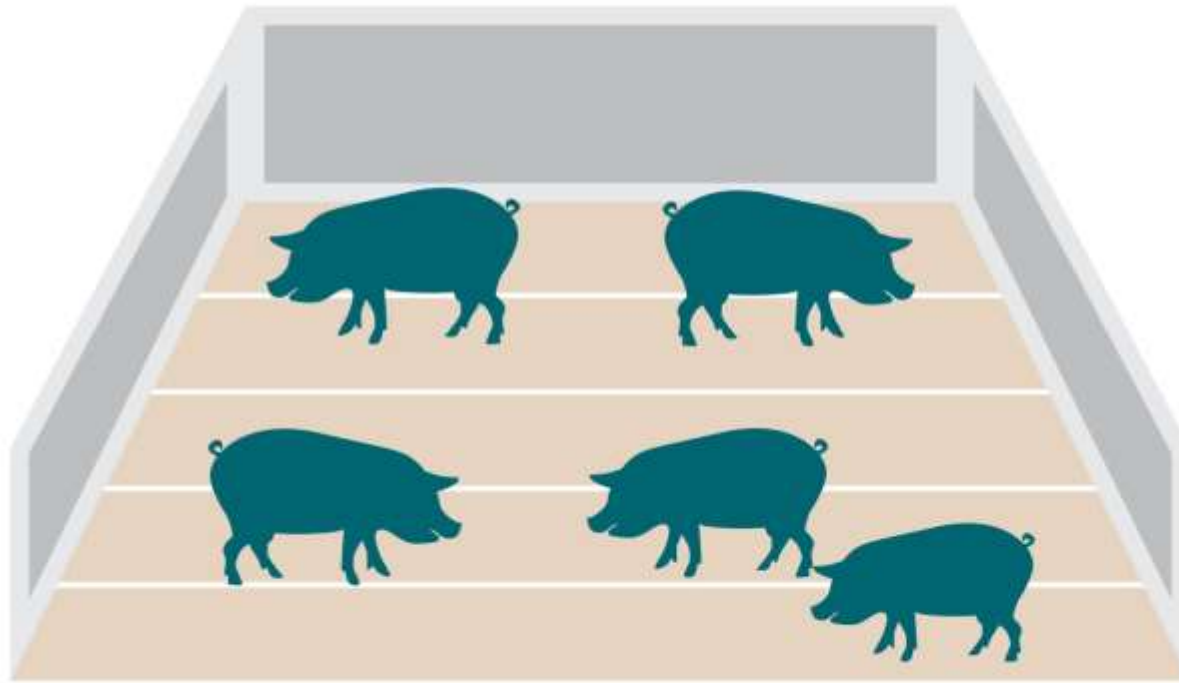

SEGES
INNOVATION

Vi skal høre om planlægning i dag

- Hvorfor er det fornuftigt at have en karantænestald?
- Hvordan skal poltene fodres?
- **Hvordan skal karantæne/poltestalden indrettes og bruges?**
- **Gode løsninger på disse udfordringer er vigtigt for at opnå succes i soholdet**

Sti indretning og pasning i karantæne/poltestald

Sti indretning

- Delvist fast gulv og mulighed for at bruge flere blandinger
- Fodres restriktivt 2 gange dagligt på gulv eller langkrybbe – plads til alle ved krybben
- Gode lys- og pladsforhold (m² pr. dyr)
 - 8-15 polte pr. sti
 - Mindre stier til rådighed, så du kan sortere poltene efter størrelse, brunst mv.

God pasning giver ensartede polte

Alderen må svinge 7-14 dage på poltene i samme sti

- Fokus på spredning i vægt (maks. 10 kg mellem største og mindste polt i stien)

Kig efter både de store og små polte i stien ved snitvægt på 100 kg

- Små polte tages ud og fodres ad lib med lavt lysin-niveau (drægtighedsblanding)
- Store polte flyttes frem til foregående hold – specielt fokus, hvis du har søerne i gruppefodrede systemer
- ”Dårlige” dyr slagtes

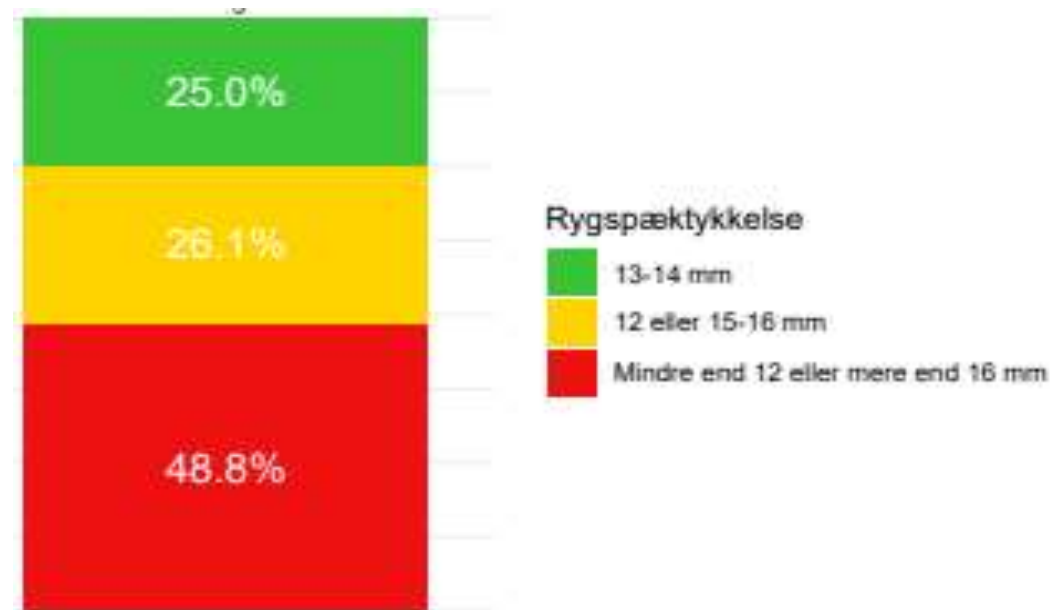
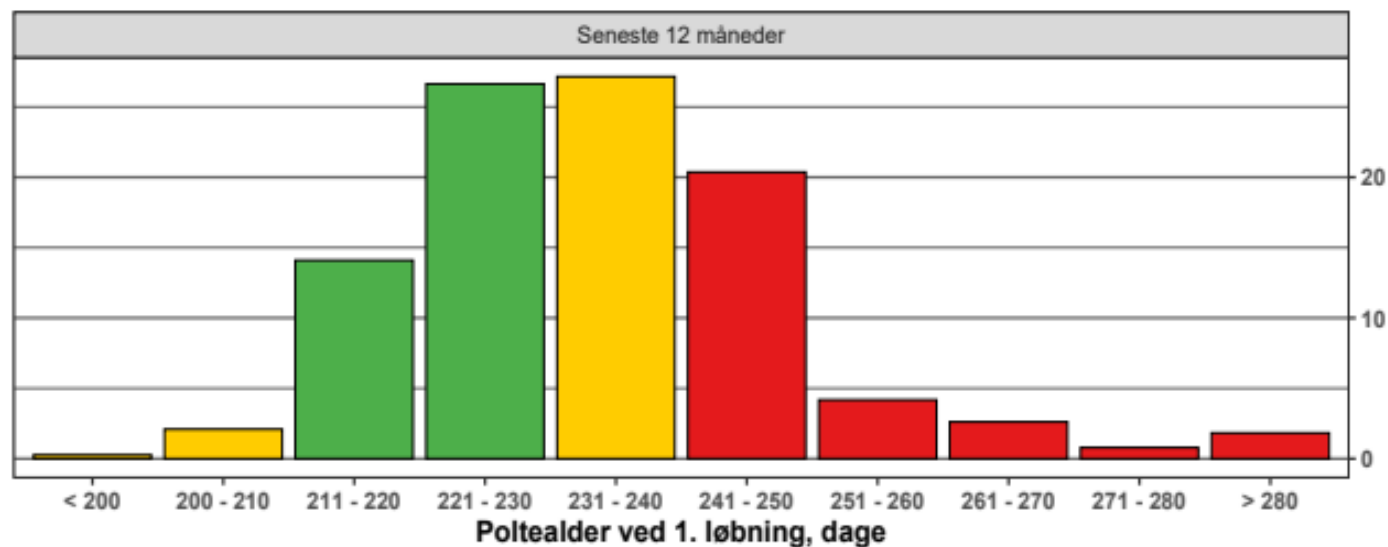

**Variation i poltenes vægt genfindes i
variation i søernes vægt**

Vi skal høre om planlægning i dag

- Hvorfor er det fornuftigt at have en karantænestald?
- Hvordan skal poltene fodres?
- Hvordan skal karantæne/poltestalden indrettes og bruges?
- **Gode løsninger på disse udfordringer er vigtigt for at opnå succes i soholdet**

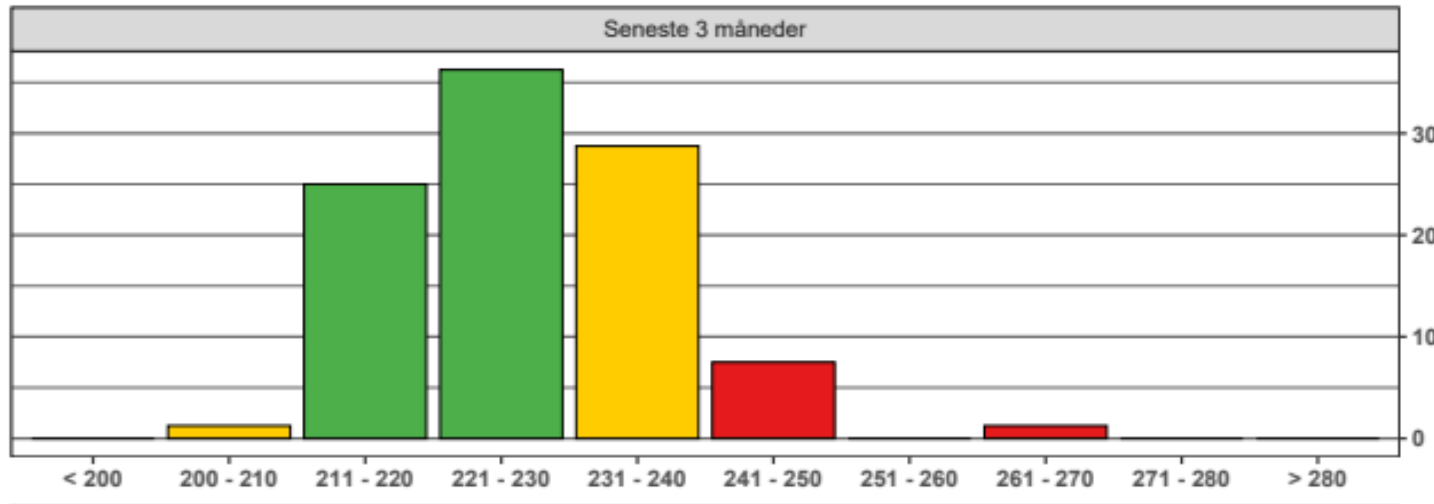
Alder og rygspæktykkelse ved løbning af 1200 polte i det sidste år

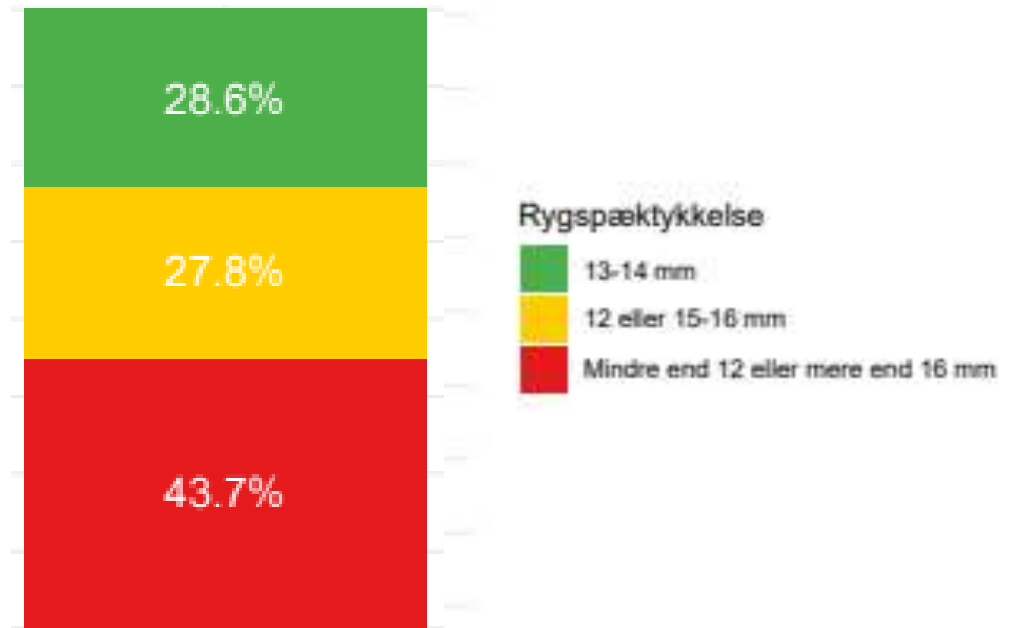
Løbealder: 40 % i Grøn, 30 % i Gul og 30 % i Rød

Få disse figurer i SoOptimeter i SEGES InSight

Alder og rygspækttykkelse ved løbning af 250 polte i de sidste 3

Løbealder: 61 % i Grøn, 20 % i Gul og 10 % i Rød

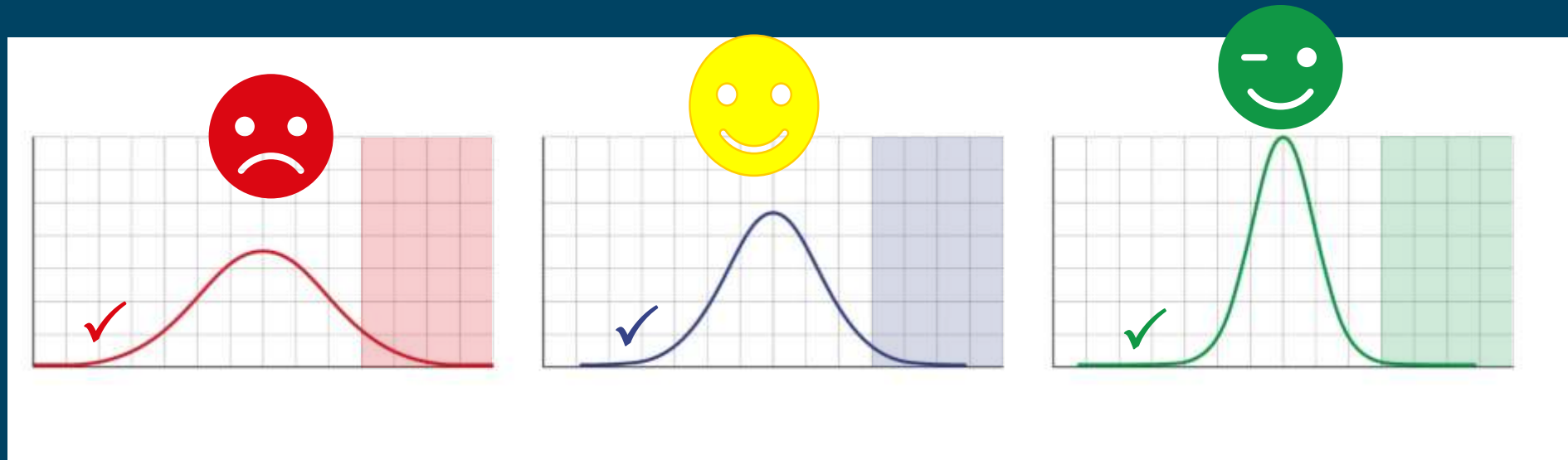
Følg udviklingen i din besætning med SoOptimeter fra SEGES InSight

Fokus på alderen, da den siger noget om vægten

Målet er at polte løbes med lille vægtspredning

≈

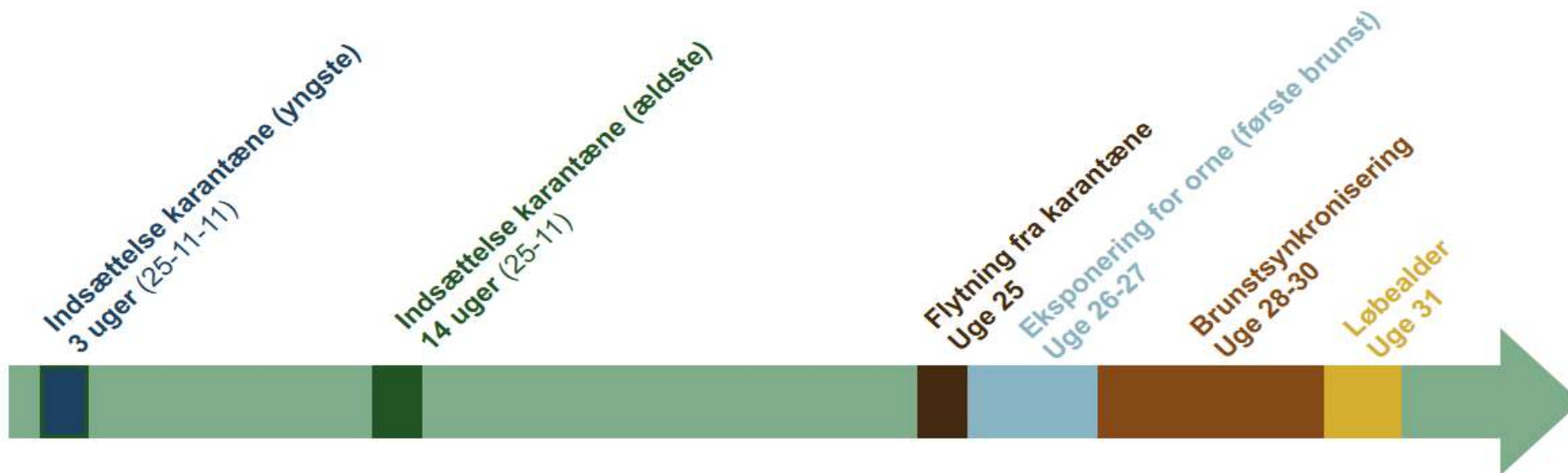
lille alderspredning (30-33 uger)

Grundig planlægning af indkøb betaler sig – et eksempel

Start med ønsket løbealder og lav en tidslinje herfra

- Efter 12 ugers karantæne er polte på 22 uger blevet 34 uger
- Læg 1 uge til for ornekontakt og 25 dage fra synkronisering til løbning
- Poltealder ved første løbning = 270 dage = 39 uger ☹

Opsummering (I)

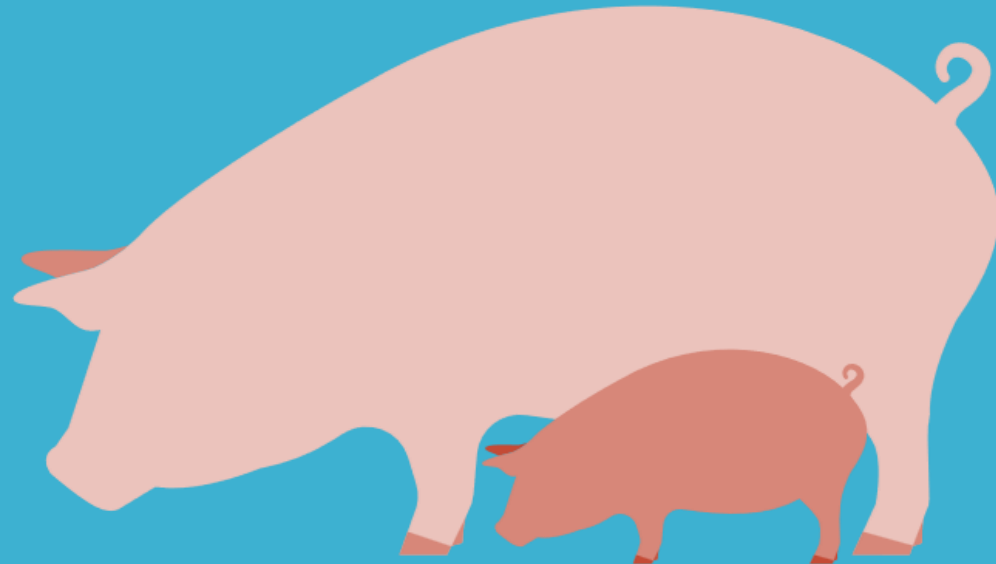
- Placering og indretning af karantænen er vigtig
- Brug karantænen korrekt - afvent frigivelse fra SPF-Sund
- Få styr på hvilken alder dine polte skal have ved indkøb
 - At købe for store polte øger risikoen for, at du får en øget udskiftning
 - Lav en tidslinje og planlæg
- Karantænestalden skal have fokus hver dag
 - PRRS-vaccination af polte kræver 12 uger til at dampe af
 - Forskudt drift (dobbelte eller triple stalde) kan lette flowet af polte

SEGES
INNOVATION

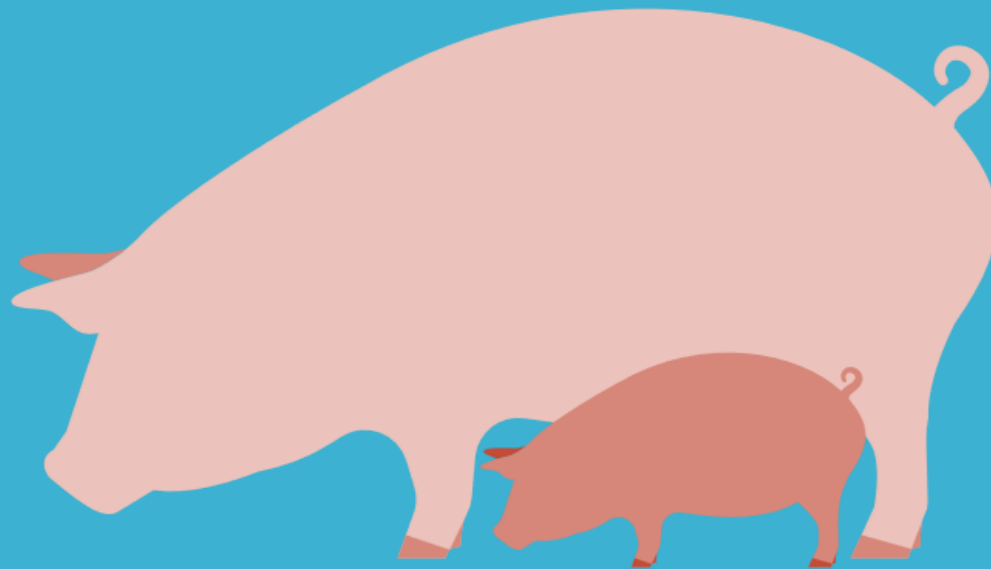
Opsummering (II)

- Fasefodring er et **must** med moderne genetik
- Få løbet poltene med de rette dimensioner
 - 1. prioritet er vægten: 150-165 kg
 - 2. prioritet er rygspæk: 13-14 mm rygspæk (12 mm er bedre end at polten bliver 15 kg for tung)
 - 3. prioritet er alderen: 30-33 uger (men vigtigst af alt, når de andre to parametre passer)
 - Afgørende for holdbarheden (+16 kg ved løbning koster 0,35 kuld i gennemsnitlig levetid)

SEGES
INNOVATION

Tid til Spørgsmål

SEGES
INNOVATION